

იუმორისგ. ჟურნალი

აშვაპირს ააბორაზნი

№ 11

თბილისი, 1924 წლის აპრილი

ორი ღამეპროზი.

სიუჟარული.

მოაგარაკის დღიურიდან.

ბევრ ძველ ანდახას დროის შესაფერი ვადა-
კეთება სჭირია: მაგალითად, ანდახას—„კაცი ბუმბ-
და—ღმერთი იცინოდლა“—მე ასე გადავაკეთებდი:
— ქმარი ბუმბდა, ცოლი იცინოდლა.

არ ვიცი, შეიძლება ღმერთი (დილოცა მისი
განგება), ცოლებს თავის იარაღათ იჩვენეს, რათა
ქმრები დასაჯოს ცუდეთათვის და, ამისდაგვარათ,
ცოლების მარჯვენას თვით ძალი ღვთიურად მარ-
თავდეს ჩვენ დასაბრუნება;

თუ ასეა, უფალო, მე მარწამს ძალი შენი და
აღვიარებ, რომელი შენ ხოლო ყოვლის შემძლე-
ბელ ხარ აწ და მარადის და უქნისთი უკუნისამდე,
რამეთუ ძალნი შენნი სასებით გამოჰკრითან მოქ-
მედებათგან ცოლთა ჩვენთა...

ჩემი ცოლი. ბიჭიკო, იცი—მე რა აზრისა ვარ?
ამისი ქმარი, ე. ი. მე. (გულში) უბრძველეს
ყოვლისა უმორჩილესათ ვთხოვ—„ბიჭიკოს“ ნუ მე-
ძახი: აბა სადაური ბიჭიკო ვარ 50 წლის ბერი-
კაცო, 7 შვილის მამა 48 წლის დედაკაცის ქმარი
(ხმა მალდა) არ ვიცი, გენაცვა!

ის. მე დარწმუნებული ვარ, რომ ჩემი აზრი
შენც მოგეწონება.

მე. (გულში) შენი აზრი! ჰა-ჰა-ჰა! აზრი და
შენ! შენს მლოავის ოდენა ტვინში გინა რა აზრი
უნდა დაეტოს? (ხმა მალდა) რასაკვირველია, ჩემო
კარგო! აბა მითხარი შენი აზრი!

ის. (კისერზე ხელს მომხვევს და დრუ აფრისთ)
ისევ წალღერში წაიღებო მეთქი სააგარაკო!

მე. (გულში, ბრზხ-მორწყება) ერთი რომ—ეს
სამიწე ხელი მოაშორე ჩემს კისერს, მეორე—ღმერ-
სიმა აგრიოს გზა კვლი ისე, როგორც შენ მე
ამირიე! (ხმა მალდა. წყაზე ხელს მოხვევუ, ხმადადგვი
აფრისთ) რათა, მეგობარო? აკი ბაზმაროზე წასვლა
გადეწვევითე გუშინ! *)

ის. (კისერზე ხელს მომხვევებს. სხამხარ კოლო-
თი) ის გუშინ იყო, ეს კი დღეს არის.

მე. (ფრთხილათ, გაუბედავთ) ცხენებიც ნაჭირა-
ვებია... თუმანი ბეთ მივეცი... ხვალ დღით უნდა
წავსულ იყავით...

ის. (ერთი ოკტავით ხმა მალდა) შენ უნამუსოე!
ჩემს ჯანმრთელობას თუმანი გირჩევიანა!..

მე. როგორ თუ შენ ჯანმრთელობას? გინა
ბაზმაროზე შენს ჯანმრთელობას საჭურჭლე მოვლის?
რალა დღეს გწყინს ბაზმაროს ჰაევი? (გუშინ შენ თი-
თონ არ...

ის. (მწვერტეხებს) შენისთანა ქმარიც ქმარია
რალა! არც კი იცი, შე უწყალოვ, რომ მე გულის
სიმსუქნე მამქს და მაღალი ადგილი ჩემთვის საში-
შია!

მე. (ტულში) გერ—გუ.ი შენ სადა ვამქს,
შე აშარო, და მერე—გულის სიმსუქნეს შენთან რა
უნდა, რომ დაბადებიდანვე ჩხირივით გამხმარი ხარ!
(ხმა მალდა) თუ ასეა...

ის. ესეც არ იყოს, ბაზმაროზე შენისთანა გი-
თის მეტი წრეულს ვინ წავა? სასიკვდილოთ გასწი-
რე ცოლშვილი, გინა?

მე. (ტყუარგვით) როგორ თუ სასიკვდილოთ?
ის. ვითომ არ იცი, რომ თავდასხმას აპირე-
ბენ..

მე. ვინა?

ის. რაქველები!

მე. (გაშტერგულია) ვინა?

ის. „ვინა?“ ვინა და რაქველები!

მე. აი, დაღაზვროს ღმერთმა ქალო, ვინ რა-
ქველებია?

ის. ვინ რაქველებია და ის ნოღალატე რაქ-
ველებია, შენ რომ ისე გიყვარს, და ფულეხსაც
კი აგროვებ მათ სასარგებლოთ!

მე. (მეხვედები და სივალს ვერ ვიყავებ). ჰა-ჰა-ჰა!
„რაქველები!“ ჰა-ჰა-ჰა! რაქველები კი არა, აქარ-
ლები ჰა-ჰა-ჰა!

ის. (გაბრზხებულია) რას ხარხარებ გიყვივით!
დღი საქმეა შენმა თავის მტრევაშ, თუ აქარლე-
ბის მაგიერ რაქველები ვთქვი! თითქოს სულ ერთი
არ იყოს! ომის დაწყებამდე თუ რაქველებს ეძახ-
დენ, სრული ნება მამქს ეხლაც რაქველები დაუ-
ძახო...

ერთი სიტყვით, როგორც მკითხველი ჰხედავს,
ჩემმა ცოლმა ისეთი საბუთები დამიღავა ბაზმაროს
წინააღმდეგ, რომ თანხმობა განევაცხადე და მეც
წალღერში წასვლა გადაწყვიტე.

აბა ხუმრობა ხომ არ არის გულის სიმსუქნე
და მუხანათ რაქველების თავდასხმა.

სადგურ №-ის ბუფეტში ვხივარ.
მთელი ტანით პარკებში, ჩემოდნებში, სხვა და
სხვა ზომის ფუთებში და კალათებში ვარ ჩაფლუ-
ლი და მხოლოდ თავი მომიჩანს ბარკს ზევით.

*) მოქმედება გურიის სწარმოებს.

ვგრძნობ, რომ უმწეო და სულელური სახის გამოუმეტყველება მაქვს ამ წუთში; ალბათ ძალიან ვგეგვარ ჩინელ მანდარინს კარიკატურულ ფიგურას. ქალების საპირფარეშოდან მესმის ჩემი უმცროსი ქალის ტირილი, ჩემი ცოლის ქაქანი და დანარჩენ მემკვიდრეების ვანწყვეტელი კრიამული.

რული მევიდება.

არსად არ ვიციკირები, მაგრამ მინც ვხედავ დახლის ფიცარზე დადებულ ჰოლანდიურ ყველს, შემეწვარ წიწილს, რომელსაც მხოლოდ ცალი ბარაკალი აქვს, ბუნებით დაფარულ ჭერის კანდელს, და მსხვილ ასოებთან ჰლაკატებს:

— Генрихъ Юлій Цимерманъ.

— Блокъ и К°.

— Еженедельный журналъ „Нива“ და სხვ. თითქოს დროისა და სივრცის გარეშე ვიწყობოდე—არც არაფერზე ვფიქრობ, არც ვგრძნობ რასმე. მგონი, აი, ასე ბარგებში ჩაფლული გაგჩნდი ქვეყანაზე და ამგვარადვე უნდა ვიყო მუდამი..

ჰოლანდიური ყველი იზრდება, იზრდება და იცინის, კედლებზე ჰლაკატები ცეკვას იწყებენ და ერთმანერთში ირევიან, ვიღაც ჩემს ახლო, ზედ ჩემ ყურთან, ხვრინავს, ჩემი პარკები და ჩემოდნები იზხევიან და წყნარათ ჩურჩულდებენ, ერთი კადასის დასაკეტი რკინის წყებლი კოჭყუროდან გამოსხლტება, ყირაზე დგება, ჩემკენ დაიხრება და ყურში ჩამძახის:

— ბიკიკო, ბიკიკო!..

უეცრივ შევხვდები, თვალებს ვიფშენეტ და აქეთ-იქით ვიციკირები. რკინის წყებლის მაგიერ ჩემი მუელეღ დამდგომია თავს.

— ბიკიკო, დაგვიძინა? სადღაც პირამიდონი მქონდა შენახული... თავი ისე მტკიავა—ლამის გამისკდეს.. მომინახე გეთაყვი!

ძლივს ვინთავისუფლებ ტანს ბარგი-ბარხანისაგან, ვღვებნი და ვცილილობ მოვიხაზრო, სად უნდა ივოს შენახული პირამიდონი. ჩემი ცოლის თვისებაა—ყველაფერს თავად ჩააწყობს ხოლმე და შიმღლევა არაფერი ახსოვს—სად რა შეინახა. თუ ვერ ვიპოვე, მევე მიწყებდა, თუმცა ხელში არაფერისთვის მიხლია და, მაშასადამე, არც არაფერ შუაში ვარ.

— ეგრე ძილი გაგონილა? ჯერ ერთი, რომ ყველაფერს მოგპარავენ... მერე—შენი თავის ამბავი განა არ იცი? ის-და გვაკლია, გაცივდა და ლოგინათ ჩავარდე!.. ვაი, თავი, თავი, თავი, თავი..

იტყობა, ამ წუთში არ თვალთამაქობს და

მართლაც ძალიან სტკივა თავი, რაც შეეხება ჩემ გაცივებას, სულ ტყუილით მოიმიწვია. რა დროს გაცივებაა ამ პაპანაქება სიტყვებით ვიკვირებ? ტყვისათვის, მძიმე და უძრავია და მე კიდევ კისრამდე პარკებში ვარ ჩაყვლილი.

ნახევარი საათის გავაიცდებულ ძებნის შემდეგ, როგორც იყო, ვიპოვე პირამიდონი. 2 საათი შესრულდა. მატარებლის მოსვლამდე 5¹/₂ საათი. 4 საათი ვიციდით და კიდევ 5¹/₂ საათს უნდა ვეცაყროთ აქ! ყველაფერი კი ჩემი მეუღლის ბრალია: შუა გზიდან დააბრუნა ველო—ჰულერიანი ყუთი და ოდეკოლონი დარჩენოდა. პირველ მატარებელს ველარ მოვუქწარიოთ, ეხლა მეორეს უნდა ვუტადლოთ და მთელი დამე ვაგონის დახუთულ ჰაერში ვიხაროთ...

რა მოვიფიქრო ისეთი, რომ კიდევ არ ჩამეძინოს? ჯიბეში „Закавк. Рѣчь“-ის გუშინდელი №2 მაქვს, მოდი, წავიკითხო!

ის იყო გავშოლე ვაზეთი და კითხვას შევეუდექი, რომ გამახსენდა „სახ. ფურცლის“ გუშინდელი მეთაურის სიტყვები: ქართველი მკითხველი ბევრათ მოგვეული იქნება, თუ იმ ფულით, რასაც ქარგონის პრესაში ხარჯავს, საშუალებას ან სპირტიან სასმელებს იყიდის და დაღვესო.

ეს სიტყვები რომ მომპარდა, წამსვე გამოვფხიზლდი. ფეხბრუნეთ მივიპარე საპირფარეშოსთან და კლიტის ქურქუტანაში შევიხედე: ჩემი ცოლი სავარძელში მიწოლილიყო თვალზე დახუტული: მგონი სთვლემდა. სავარძლის უკან ჩემი 14 წლის ვაჟი იდგა, ენა გამოვდგო და საშინლათ ემანქებოდა მძინარე დედას.

— მაღლობა დემეროს. ყველაფერი რიგზეა, გავიფიქრე მე და ზიზლით ვადვისროლე დაქმუნული ქარგონის გეზეთი. შემდეგ საჩქაროთ გავედი სადგურიდან და თვლის დახამხამებამდე მახლობელ დუქანში გაგჩნდი! 15-20 წუთის შემდეგ ჩემს სუფრაზე ორი დაცილილი ლიმონადის ბოთლი იდგა (რადგან ღვინო აკრძალულია, ლიმონადის ბოთლებით მოაქვთ ხოლმე სუფრაზე) და მესამეც ნახევრით დაააცილილი. ისეთი საუცხოოვო გუნებაზე დავედექი, რომ გულწრფელით ვლოცავდი „სახ. ფურცლის“ ნიქიერ მეთაურის ავტორს და სულით და გულით ვწყვევლიდი გამათახისრებულ ქარგონის პრესას..

სადგურში რომ დაებრუნდი, უპირველეს ყოვლისა ნივთების თვლის შევეუდექი; ცხრამდე რამდენიმეჯერ დავთვალე, მერე კი ყოვლად შეუძლებელი

ბელი გახდა გაგრძობა, თუმცა ცდაც და ნერვიაც არ დამიკლია. გულიანათ გამეცინა, ჩავაქნიე ხელი და გაბედულათ შევიღე ქალების ოთახის კარი.

შევედი შიგ და ვიხილე სასწაული. ჭეშმარიტად სასწაული ვიხილე: 7 შეილის მაგიერ ბარე ხუთმეტრი დამიხვდა.

— საკვირველი არიან საქმენი შენნი უფალო? ნუ თუ რაღაც ერთი საათის განმავლობაში ჩემმა ცოლმა ესოდენ გაამრავლა ჩენი შთამომავლობა! ზარაქალა, ზარაქალა!

თვალების ფშვინით მივიხედე მკუდლისაკენ და... თქვენ მტერს, მე რომ ელდა მეცა: ერთის მაგიერ ორი მეუღლე იდგა ჩემ წინ!

ორივე ცოლი გაოცებული თვალებით მიყურებდა და ბავშვებიც რაღაც სხვაანაირათ მომჩერებოდნენ.

მხოლოდ ეხლა მივხვდი, რა მდგომარეობაშიც ვიყავი, ნათლათ ვიგრძენი შეთაჯრის გავლენა, მაგრამ გვიან—ღა იყო.

— მამა, მამა! ჰააა მთვრალია!

წამოიძახა ჩემმა სასიქადულო ვაჟმა რიურკიკმა; რიურკის კლემპატრა აჰყვა, კლემპატრას დულს ცინეა, ლეილა და მთელი ოთახი, კედლები, ჭერი და იატაკი ახმაურდა და აყვირდა:

— ჰააა მთვრალია, ჰააა მთვრალია, ჰააა მთვრალია!

— შეილებო, დავეტოვებ მე და ჰააა, ვადით ამ ოთახიდან... მე გამოვაფხიზლებ მას!

მოისმა მშვიდი, მაგრამ საზარელი ხმა ჩემი ცოლისა.

ისეთი კილოთ იყო ნათქვამი ეს სიტყვები, რომ ჩემი შთამომავლობა ხმა ამოუღებელი მოტრიალდა ერთი კაცივით და გავიდა ოთახიდან.

ოთახი დაიკეტა ..

მე დარწმუნებული ვარ, არამზადა რიურკიკი ჭურჭულტანაში იტკირებოდა და დაწვრილებით დაინახა, როგორ გამოამაფხიზლა ჩემმა ცოლმა...

ორ საათს შემდეგ ბილეთის კასისათნ ვიდექი სრულად ფხიზელი, მაგრამ სახსრებ დარღვეული და თვალ-ახვეული.

— მიზომეთ 10 ბილეთი წადევრამდე: 7—სრული 3 საბავშვო ..

ახ, დმერთო ჩემო, რათ დავუჯერე „სახალხოს“ მეთაურს?

მაგრამ—ჩემი ბრალია! ჯერ საწამლავე უნდა მეშინჯა და არა ღვინო!

თავუნა.

პატარა პოლიცა.

(ზღაპარი)

იყო და არა იყო რა, იყო ხელმწიფე სვიანი...

(ხელობის მიუხედავად, კაცი ბრბენი და ჭკვიანი).

სამი ასული ებადა, სამი მზე (მზეთუნახავი) სამი პირბადრი მთოვარე, სამი ციური ვარსკვლავი.

ცხოვრობდა ტკბილათ, უშიშრათ, მეფე სამ ასულოვანი, თვითონ ხნიერი, შვილები ნორჩი და მკირეწლოვანი.

მაგრამ ვის შერჩეს სიკეთე ბედისგან მინანიჭები?

იქვე მახლობლად ცხოვრობდნენ სამი მდეგაცის მიჭები:

ახმანნი, გულშეზარანნი, ფარ-შუბით აღჭურვილები (სამ-სამი ციდა უჩანდა თითოს პირიდან კბილები!)

მიუხედნ. მოკლეხ ხელმწიფე, და დიიტაცეს ქალები...

(უპ, გაქრეს მათი სინისილა, უხეში, ბნელი ძალები!!!)

ააწიოკეს ყოველი ხელმწიფეს რაც კი ებადა და წაიყვანეს ასულნი ცოლად კი არა,—ყმებადა!

პოლიცა ერგო დათუნას, ყველაზე მეტად მახინჯსა... ჩაავდო საფაქეშოში არ იღ. მიეგბდა ნაბიჯსა...

სტუქსავდა, სცემდა საბრალოს, თმებით ათრევდა ხშირად, მიჰყავდა, შეუბრალებელს, ცოცხლივ სამარის პირადა.

სტიროდა ქალი ობოლი, ცრემლით აღზობდა მიდამოს

მაგრამ სად თქმულა: ჯალათმა ტანჯვა და ცრემლი იწამოს? დღითი დღე მუხრუქს უქერდა, და სჩხელეტდა საჩინელითა, დაღებს ასვამდა სხეულზე მხურვალე შანით, მწველითა.

კვლავ შეიცვალა დროება. დათუნას მტერი დაეცა.

ქალი მოსტატა და მასთან დღევ დააყენა მწარეთა.

გონს რო მოვიდა დათუნა მოპკიბა მყისვე შეიღობი (პოლინკას ტანჯვა-თრევეში ნაწრთობი, გამოცდილები).

და მძიმე თათბირს შეუღდა ბრძევი უხეში ძალისა:

— როგორ მოაწყოს ცხოვრება განატაკები ქალისა.

წითელი კაბა დაპირდა, ქაშები ოქრო-მკერდისა თავისუფალი ცხოვრება, ენა მშობელი დედისა.

დაპირდა ბალი ედემის, შიგ წყარო, კოშკი ბროლისა, ია და ვარდი სურნელი, ძირს ნახი მწვანე მოლისა.

ვინ იცის რა არ აღუთქვა რა ხარჯი მან არ გაბედა: მაგრამ რათ უნდა პოლინკას „გარჩიკა პოსლე ანდა?!“

ეშმაკი.

პეროვლანით მიჯნაობა.

(უმჯობესო ტექსტით გადმოცემული მოხსენება).

(დასასრული)

და აი, როგორც შენი მამაკურ შტაბის ერთი წევრთგანი, გაწვდი მოხსენებას პირველი დღის შესახებ.

იმის მოლოდინე, რომ შენ მიერ ახლათ დანიშნულ „მათახნის კულის“ ერთ-ერთ ხარისხს მაინც დავინსახურებ (სირცხვილია ამ ეშმაკით უჯიღოლოთ სიარული, ყველას გულზე აკერია) მე ვიწყებ ჩემ „საგმირო საქმეთა“ აღსუსხვას.

გამზადილ-შეკამხულ პეროვლანის მოვაჯები. ჩემი „შეზარდენი“ თვალის დხამხამებზე ცივს სივრცეში მიიძალა. ცრტა არ იყოს გული შემიცანცალდა, მაგრამ დედამიწაზე სიარულს ისევ იქ ყოფნა ვამჯობინე. მსწრაფლ ვშორდებოდი ვეება ქალაქებს, სოფლებს, შენობებს, ტყე-მინდორ-ველებს, რომელთაც ოდნავ ვარჩევდი და ყოველივე ეს მადლიდან მოსჩანდა „პირველყოფილ ხალხთა“ ნაქნარი. აქა-იქ ვისვენებდი, ძირს დავეშვებოდი ან და საყუდარს ვპოულობდი ვეებერთელა შენობების ვეება ბუხრებზე, რომელიც ერთ დროს მშვენიერსა და მათრობელსა რამ სასიხლსა აშხადებდენ, ხოლო ამ ეშმაკით უმოქმედოთ მდგომარე. ხილულთა უნახაობა იქ იყო ჩემთვის უზრუნველყოფილი. შუა დღეს გადაშორდა, ჩენის პოეტების მიერ „შეზარებულ“ დღის გულშეაქმანათობი შეწუხებული დღისა სიციხით დასამალავათ მიიღტვოდა და ჩემს სიხარულს სახლდარი არა ქონდა ოდეს ღამის წყვილიდი ჩამოეშვებოდა წყველ დემიწას.

როდესაც მკირეოდენათ შეესცილდი ერთი სახელმწიფოს სახლდარს თვალ-წინ საუცხოვო სურათი გადამეშალა: ხელოვნურათ, ეშმაკურათ განათებული ცა, ზარბაზნების გრილი, თოფების სროლა; საშინელი კვიელი, მწარე ყვირილი და საოცარი მოთქმა მომესმა. გავშეშდი, ფრენას ვუკელი... რამოდენიმეთ ძირს დავეშვი. საკვირველი რამ იყო: გახელბულნი, ეგრეთ წოდებული „მიწის შეილნი“,

ყველა ერთნაირი, მოძმენი ერთმანეთს დარეოდენ და მუსრს ავლებდენ. განცვირფებით გული წამივიდა. თავი ვიმაგრე. გაეშამკიდი. ერთგვარი ფორმის მიწის შეილნი სულ აქეთ შორბოდენ, საიდანაც მე მოვფრინდი, ხოლო მათ უკან ღრიან-

ცულით მოსდევდენ მბრწყინვალე თავიანი შვიარა-
 ლბულები. ერთმანეთს ხოცდენ: ტყვიით, იარა-
 ლით, კბილებით, ფრჩხილებით და რითაც შეიძლე-
 ბოდა. შემეცინა, სიხარულს მივეცი თავი, რომ
 „იმავე მიწისთვის იბრძვიან, რომელსაც დღეს თუ
 ხვალ თვითვე შეუერთდებიან“. „რა არის მითი სი-
 ცოცხლე, თუ არ საწყაული აღუვსებელი“-მეთქი
 გავიფიქრე გულში.

ამ ვეება გაცოფებულ ჯარის უკან იდგენ უია-
 რაღონი, რომელთაც ჯიბეში, უბეში, კალთაში
 რაღაც ნივთები მიქონდათ და ქურდულათ საღდაც
 გზავნიდენ.

მაპატივე, მაგრამ ამ პირველათ ვერაფერი ვერ
 გავიგე, ახლოს ვერ დაუყვირდი; თუმცა ვსცადე
 ძირს ჩამოშვება, მაგრამ კინაღამ მსხვერპლი გავხი
 საკუთარი ცნობისმოყვარეობისა. ოდეს ჩემ გვერ-
 დით ცი დანიგრა, იგრიალა რაღაც ბურთის მა-
 გვარმა ვეება მასალამ, ჩემი „შე-ვარდენი“ იმგვარ-
 ათ შეფუჭიანდა, რომ იძულებული გავხი
 მსწრაფლ მომეკურცხლა განვლილ გზისაკენ საყუ-
 დარის საშოვნელათ. გზა-გზათ წითელი ღელეები,
 ტბები და მდინარეები მხოტობოდა; ახირებულ მხარ-
 რს ვესტუმრე: წყალი ფერს ქონდა. როგორც შემ-
 დგ გავიგე ეს ყოფილა ჩინი, და თუ მეტს ვერას
 გწერი ამ „წითელი სიცილის“ შესახებ, ბრალი გა-
 მოუტეთლობაა ჩემი; შემდგომათ უფრო ყოჩაღათ
 ვიქნები.

გამოვეშურე რა აქეთ, მოგუახლოვდი სახელ-
 შეცვლილ ქალაქს და ზევიდამ შევეძიე მიწუნარე-
 ბული, უდაბიანთა, უსიკოცხლი და ოხრათ მი-
 ტრეებელი შენობები, რომელნიც, როგორც ზე-
 ვით ვსთქვი, უწინ მშვენიერსა სასმელსა ხიიდა
 ხოლომე. მსურდა იქ დამსვენება, ბინა მეშოვნა, რად-
 გან ვიციდი, რომ იქ არავინ არ მომაკვლევდა.
 ამოვიღე მიზანში ამაგარი უზარმაზარი შენობა და
 ძირს დავეშვი. სიოცარი ამბავი შემეყარა: შორი-
 და მალღ მუხრათ მოჩვენებული მიიღი შეშის
 აზნექილი ქერი გამოვდა და ზედ ამ შუშის ქურზე
 მოვადინე ხეთქი. ცოტა შევეფიქრიანიდი; არაყის
 ქარხანას რამდენიმეთ არ ჩამოგავდა, თუმცა გან-
 სხვავებაც დიდი არ იყო, მაგრამ მან გამაცივრა,
 რომ ყარაულები იღვა ყველა გამოსასვლელთან.
 ცნობისმოყვარეობამ გამიტაცა. შუშის ქერიდან
 დაბლა ჩავიჭვრიტე: ერთ უზარმაზარ დარბაზში
 მხოლოდ საჯღომი სკამები იყო ჩამწყრივებულნი.
 ზედ ათასგვარი ქალღლები იწყა. სრული სიწყნარ-
 რე. მღუმარება. ხოლო აქა-იქ ქერში, კედლებზე

ნიშნები იყო იმისა, რომ ერთ დღეს ალბათ,
 უაზრო, უთავბოლო ლაყბობებთან ერთად, ქუთუნი მი-
 ყენებოდა. სიციოლის სასახი არა სჩანდა, ხოლო
 აქა იქ დაწყველილი იმერული ვრთხები დაძვრე-
 ბოდენ და იქ დასაყდებულ წიგნებს შეეძქეოდენ,
 რომელსაც როგორც გავარჩიე „კანონ-პროკეტე-
 ბი“ ვწერა სათაურათ.

საშინლათ მომესურვა შიგ გაძრომა, მაგრამ
 უნდა გამოგიტყდე ვირთხები ქირივით მეზარებთან.
 ჩვეებური თავუნება რომ ყოფილიყო, იციოცხლე,
 მე იქ ჩაძვრებოდი, მაგრამ ვირთხებმა შემეფიქრი-
 ნა. გადავწყვიტე შემდგვისთვის შემენახა თავი,
 ძალა და მივატოვე ამ საკვირველ შენობას თავი
 და ნაცნობ ადგილს მივესადგურე.

ღელამიწის ოდნავ შებნელება დაეტყო. თუმცა
 შავ ღამეს ვერ შევესწარი.

თუ დღე დაღამე აქ გავარჩიე—შვეცდები
 კვლავ აფფირინდე და შესაფერი მოხსენება მოგა-
 წვდინო, მზახებლო, ნახულ-გაგონილის შესახებ
 ამ ეამათ ეს იკმარე.

დიდი სურვილი მაქვს მაქეთ გადმოფერნის,
 ვიცი სახვერავი მასალა მაქაც ბევრია, მაგრამ გულს
 ეშინია, ვაქ, როგორც ამაში ქებურის ფრენამ და-
 მარწმუნა, სხვა პატირა, ქვეყდან ასულ „მხარხო-
 ბელ გაზებისგან“ შეზავებული. მე გული სუსტი
 მაქვს; ვიკძალვი კისერი ვიდრძო. თანაც მაქაური
 დიდ ქალაქის სახელი შიშსა მგერის: თუ რუსუ-
 ლათ ვიტყვიტ ტაფ-ჯისი იქნება, მე კი ტიფს ვე-
 რიდები. თუ ძლიერ გავრცელდებულა და ქართუ-
 ლათ კი თფილის ეწოდება, ვიცი მისი წარმოშო-
 ბის ისტორია: ოდეს ვახტანგი (ახლანდელი არ გე-
 გონოთ) სანადიროთ გავიდა მიმინო დაეხრჩვა იქ
 მღებარე ტბის აღულებულ წყალში, სადაც ახლო
 თფილისის მღებარეობს. და ვი თუ მეც ჩავარდე
 და დავიღუბო. ტბაში თუ არა ტალახში ხომ მაინც
 და მე კი ჯერ-ჯერობით სიციოცხლე არ მომზებრ-
 ბია; სიციოცხლე ტკბილია, საამო, ნურას უკაცრა-
 ვათ თუ დაუსაქმებლათ მაქეთ არ გიახლოთ, თუნ-
 დაც ზეცაში მომიწიოს მოგზაურობა... მაქ შე-
 ჩეულებმა, დღე, თვით იმოქმედონ!

თქვენი მორჩილი, შტაბის წევრი ეშმაკუნა

სერ-ჯორჯი.

მამა გიორგი.

(ფოთა).

სამხედრო ტაძრის სულიერ მოძღვარს,
 ღვთის მადიდებელს და მლოცველს ერის,
 სამწყოსა შინა და მრევლსა ზედა
 ღვაწლი მიუძღვის მას „მრავალ ფერის“.
 „სასულიერო“ ჯაფა და შრომა,
 იმისი სრულათ რომ აღვიაროთ,
 აქ დეკანოზი თოთიბაძე და
 საკურთხი თედოც რომ დავიბაროთ
 ქურუმსა ამას ვერ შეისწავლის,
 ესე ვითარი გამოძიება,
 რამეთუ მოძღვარს სპირს სულიერი
 და ზნეობრივიც ცხელებ-ციება.
 მე მხოლოდ იმის მოგახსენებდით,
 რაც მოვისმინე და თვალთ ვნახე,
 „ადამის მაცდურს“ რომ დავგლიჯა
 მამა გიორგის „ღვთიური“ სახე.
 მის მოაცილეს გრძელი და თეთრი,
 საბლადოჩინო უღვაშ-წვერები;
 ნიკაბი ჯიანს ღვწერაღვით
 (გვას ბრქვალებით „მონაფერები“).
 თუმც შერჩენია ყბებზე ცოტ-ცოტა,
 სამხედრო წესზე ორსავე მხარეს*)
 მარა ზეუკმაზა რა ნახეს იგი,
 თვალებზე ხელი ვადაფარეს.
 საბრალო მოძღვრის თავსა და კბილებს
 ჯოხითაც უყრა ევამ ზიანი;
 მოზავეთ იყო სმოსანი ღუტუ,
 მარა გამოდგა ის ხელგვიანი,
 „სამოთხის ევამ“ მამა გიორგი
 სანამ ქუჩაზე არ ვაგვარა,
 თმა და წვერიდან სანამ გასკლიდა,
 მანამდე დუტუმც ვერ მოაშორა.
 საპოლიციო ნაწილთან მოხთა
 „სასულიერო“ ესე რა სცენა,
 სახტად დარჩენილ დარაჯებს თურქე
 და ბოქაულსაც (მოგვცათ ლხენა)
 სიცილით სულიც ვადაპქმეოდ,
 ხელის შეხებაც ვერ ვაგებდა,
 თუმცა მოძღვარმა საუყველას ერთად
 აგინა თურმე ცოლი და ღვდა.
 მკითხველი აღბათ იფიქრებს ესლა,

„სამხედრო“ რამე მიზეზი ამის:
 „ან ღრბა ფული კი იქნებოდა,
 ან მაღა კიდევ საკურთხის ქაწილი“
 მარა შეცდებით. მამა გიორგიმ
 მეუღლის სული რა განუტევა
 (ვით ადამის ტომს ქვირისა და ოხერს)
 „შემოებარა მაცდური ევა“.
 ღვდელს აკრძალული ხილი აქამა,
 აუხილა რა ცოდვილი თვალი,
 მით განიცადეს ხორცთა სიშიშველი
 და უკუღმართი საწუთროს ვალი,
 ღვდელმა უჩიო თვის მაცდურ ევას:
 „სოფელში წადი, გამეცალეო,
 ზაფხულში იქ სჯობს მე კი მარტოკა
 დღერთის ვედრება დამაცალეო“.
 ევას ეგონა: მამა გიორგი
 ჩენზე ირჯება წმინდის გულითო.
 უთხრა: „კი წაველ თუ გამისტუმრებ
 ზაფხულს საყოფი ხარჯის ფულითო“.
 აღსრულდა მოძღვრის გულის წადილი:
 ევა წავიდა საგვარკათ
 და შემდეგ განჩნდა ახალი ევა,
 საქმეც ვახადა საღაპარკათ.
 თურმე მოძღვარმა თავის სახლიდან
 ევა პირველი რომ მოიშორა,
 შინ მოიყვანა მეორე ევა
 და „სულის“ საქმეც გამოისწორა.
 აგი შეიტყო ევამ პირველი,
 დრო შეურჩია, მივიდა დამით.
 „მოძღვარ-მოწაფეს“ აუფლის ვედრება“
 არ დაცალა არც ერთი წამით.
 ჯობ მომართული პირველი ევა
 მისმა კურთხევამ რომ დიანახა
 ძირს დაუფარდა მას კურთხევანი,
 თმებიც აუღდა, გაუშრა ხახა,
 მარა მომხდურმა „აღილ მლოცველებს“
 ამდენი ფიქრიც აღარ აცალა,
 თავში და პირში ქვი და ჯოხი,
 ხელში რაც ჰქონდა სულ დააცალა.
 შექნა ყვირილი, მოცვიდა ხალხი,
 წაასხეს ყველა პოლიციაში,
 თავ გახეთქილი ორი ეწერა
 საბრალდებულო ოქმის სიაში.
 იქ ბოქაულიც ბევრი აცინა,
 მამა გიორგიმ ღაღად ჰყო რაცა
 და ევამ კიდევ განმეორებით
 იქვე წვერებში ხელები სტაცა,

*) აღბათ იმტომ, ამ მოძღვარს ესლა
 „ვიანი ცერკვი“ რომ ჩააბარეს.

რომ დაითრია „ხილკოვის“ ქუჩით ამის მოწმეა დუტუ და სხვები, რომ პანტა-პუნტათ გაჰქონდა ნიავს მოძღვარის წვერი და თეთრი თმები.

ბუტუნა.

უკაცობა და ჩემი გასაჭირი.

(ადსარება)

უკაცობამ და კაცის გავლამ ერთი თანამდებობა მარჯუნა წილად— მიმიწვიეს ერთი ქართული გავთვის მახლოველ თანამშრომლად. ჩამბარეს ერთი განყოფილება „პროვინციის ცხვარება“. ზოგჯერ მე თვით მიმიწოდებდა რედაქციისთვის პროვინციონდამ საგაზეთო მასალა და ამიტომ ჩემი თანამდებობის ასრულება ძნელი არ მეგონა, მაგრამ ადრე დაეწიწუნდი, რომ დაუძღვევლ საქმეს წავეპოტინე.

ასეა! უკოლოს ყველა ცოლიანი ბენდიერი გონია, მაგრამ როცა „საჯულოერი“ ცოლისაგან უსაჯულო დღეები მოხვდება, ზოლოდ მერე მიხვდება რა ბენდიერება ყოფილა მისთვის უკოლობა.

შევედუქი საქმეს. რედაქციის სახელზე მოწერილი წერილი მე უნდა გამეხსნა, წამეკითხა და ამომერჩია საკბილო. თქვენ ვგ საქმე ადვილი გეგონებთ, მაგრამ ამა ერთი სკადეთ და დღეში გადაათვალიერეთ სხვა და სხვა ხელით ნაწერი სხვა და სხვა სქესის, სხვა და სხვა ბერის, სხვა და სხვა წოდების, სხვა და ტენის ნაწარმოები 50—60 წერილი.

ყველა წერილს თან ახლავ კიდევ სარედაქციო წერილი, რომლითაც პატივცემულნი ავტორები მიწერიან:

„ზნო რედაქტორა, (უფრო ზწირათ ბატონო რედაქციას) გიგზავნით ამასთანავე წერილს, არ იტიქოთ, მარტო ჩემის დავალებით, არა მე ამას მავალებს შეელი საზოგადოება, რომელიც კორესპონდენტის მხრით ძალიან ჩამორჩენილია და მინდა მე ეს ნაკლი შევამსო. მართალია ნაჭარევით ეწერ მაგრამ ფატი ნამდვილია, მარა რადგან ნაჭარევით ნაწერი კორექტურა უსათუოდ იქნება შით და გააღვეთ ნუბას გაასწორათ. სხვაფერ კი უკლებლად დამიბეჭდოს მაშინათვე, რადგან ამას დიდი მნიშვნელობა აქვს. ჩემი ფსევდონიმი იქნება: ზეარბაშეს ნაღდული, ელპიტის დინაშული, უშიშარი, შეუპოვარი, დენდირი, დასჯილი, მედვარი, რისხე, დარაკა, სიბაბისის მოყვარული, ელისაბედისწილი და სხვა.

შეუდგები ახლა წერილების კითხვას. ყველა წერილი თითქმის ერთი შებოლონით იწყება:

„ამ უმაგალითო ომმა, ამ საშინელმა სისხლის ღვრამ,

ამ ჯერ არვისგან არ გავიონილა ძმათა ვლკებამ, ყოველ კუთხით ზარბაზნების გიალამა, ~~არისების~~ სკვლი-ტკუცმა, ყველაფერს თავისი საშინელი დასწრებით. ~~საშინელი~~ საშინელი ომისა და ამ საშინელი ზარბაზნების ღრიალმა და ამ არა-ვისგან გავიონილა და ამ არავისგან ნახულმა და ამ არავისგან ჯერ არ მოსწრებულმა ბრძოლამ თავისი გადუშული დალი დასავა ჩვენს თანასაც და ამ ყოველად დაუნდობელმა ვინამ არ დატოვა თავის მკაცრი ბრძალეების გაუკრავი არც ჩვენი სოფელი და სხ.

კიდევ კარგი, თქვენი ქირი წაუღია, სხვა წერილებსაც თუ კი სხვა წერილებიც სხვა და სხვა შინაარსის მიხედვით იქნება, მაგრამ ჩემი უბედურებაც იმაში იყო, რომ წერილების უმეტესობა ერთი და იგივე შინაარსის არის, ზოლოდ სხვა და სხვა ავტორს ეკუთვნის. მაგალითისთვის ავიღოთ ასეთი გარემოება: ერთ დღეს მივიღე ერთი შემთხვევის შესახებ სხვა და სხვა პირისაგან ოთხი წერილი. მოსმინეთ თვით წერილების ასლი. წერილი პირველი:

„ამა 1915 წელსა, ამა თვის ესე იგი მაისის 24 დღესა, სოფელ ხრიაჭანში მუშაობდენ ყანაში ერთი აზნაური და ერთი გლეხი, რომელსაც წვიმამ უსწრო და მახლოველ თბილისის ძირში შეიფუღრეს. უტბათ გავარდა მუხი და ერთი აზნაური ბარაქამე იქვე შეეწა ტრაგიკული სიკვდილის მსხვერპლი, მეორე კი ძალუანი დაწვეებულია და თუ დარჩება არ გვეონია“.

გაკვა ნენქვისძალია.

„ქ-ო რედაქტორო, გთხოვთ ეს ნამდვილი ამბავი ადრე და უცვლელათ დამიბეჭდოთ— კორექტურა გაასწორეთ სხვას ხელს ნუ ახლებთ.

წერილი მეორე

დრამა უსწამა.

„ჩვენ სოფელში, რომელსაც ხრიაჭეთი ქეია 24 ამ წლის მისი მდინარის პირათ მდებარე ყანაში საშიშარი გულ-შემზარავი დრამა დატრიალდა. წვიმის ღრეს ყანაში თავი შეაფარა მუხის ქვეშ სიმინდის მარჯულენამ აზნაურმა ბარაქამედ და გლეხმა პლავამე, ვავარდა მუხი და პირველი მოკლა, მეორეს ენა აქვს ჩავარდნილი. ამ საშიშარი ომის და სისხლის ღვრისა და უშეძობლის დროს, რაღა ვე დრამა იყო საჭირო. მაგრამ უბედურე კაცს ქეია აღმართში მიეწვევა. საჭიროა ზარბაზის მიღება ვისგანაც ჯერ არს, რათა შემდგომი კიდევ არ განმეორდეს ასეთი გულშემზარავი დრამა.

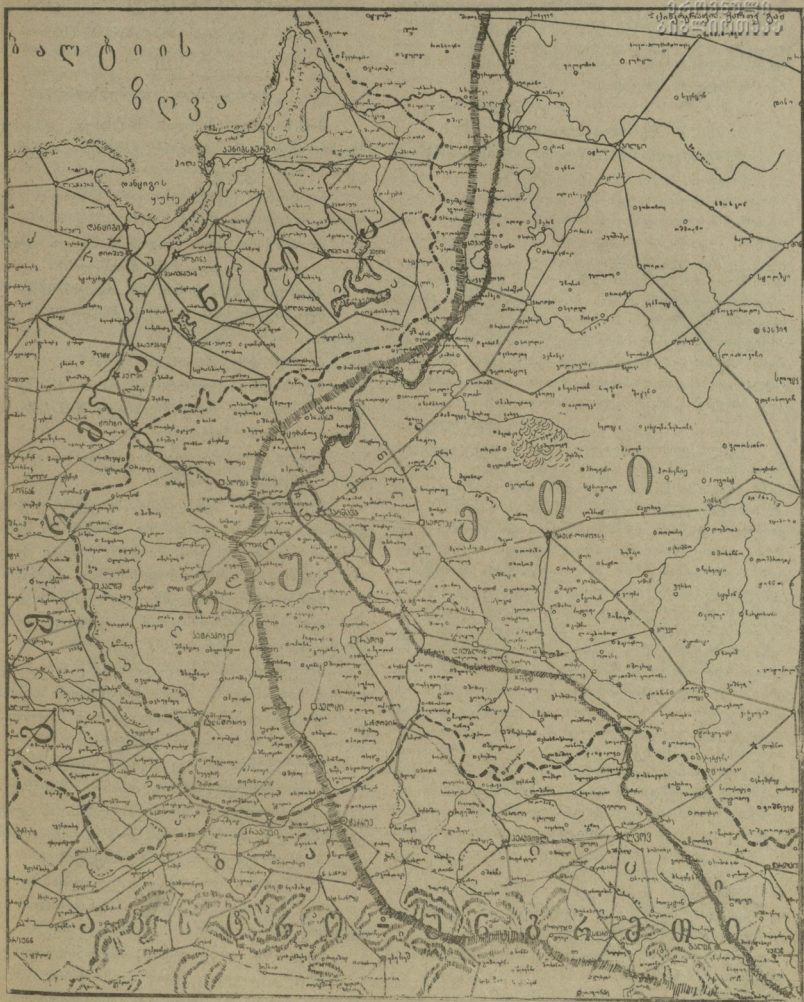
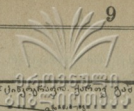
კავარკუხის მეგობარი.

წერილი მესამე.

უეიცობის მსხვერპლია.

ჩვენ ხალხს ბუნების მოვეყენი ცოდნა აკლია და თუ ეს ასე არ იყოს ისეთი საშიშარი სურათის მწახველი არ ვიქნებოდით, რაგორც ვინათ ამ წლის 24 მაისს დღით ოთხშაბათს. ნაშუადღევს ოთხ საათზე შეელი სოფელი ხრიაჭეთის კოლოს, კოდენ ქალები, შეაწერიალა. გამოირკვა, რომ კივილის მიზეზი ყოფილა მუხი, რომელიც დასცემია ყანაში მომუშავე აზნაურ ბარაქამეს და მისი მუშაობდ გლეხს ოფლ-

აღმოსავლეთის ბრძოლის ასკარები.

სარტყელი მარცხენა მხრივ (უფრო ფართე) წარმოადგენს ბრძოლის ხაზს 26 აპრილს. მეორე, მარჯვნივ გაყვანილი ცოტა უფრო წვრილი სარტყელი წარმოადგენს დღევანდელ ბრძოლის ხაზს.

კორესპონდენცის პედი.

(ას „შემაკის მთარახი“ № 10).

VIII.

პეტრე, ნესტორი და მურზაყანი

ძეს, რომელთაც არ სცოდნიათ, რომ ბეკა-ქუხილის დროს
ნის ქვეშ ყოფილა არ. ვარგა, იგინებს კი შეუფუღრებიათ დიდი
ნიგვზის ქვეშ. მეზის ერთი მხმერალი იქვე ევლა ვაშვეებუ-
ლი, მერარს ხელ-ფეხი აქვს დაკავებული. ობ ღმერთო ჩემო,
როდის ისეველის ჩვენი ხალხი ბუკას და რაოს შეიგინებს, რომ
ბუნების მოვლენას მიეროდოს.

ტანუფლას შეილა.

წერილი მეოთხე.

ბუნებაც გაკვირისსხდა. (წერილა სრიაკეთიდან)

იმ დროს, როცა ბიძოლის ველზე ზარბაზნებს გააქვს
გრილი და ჩვენი საუკეთესო ახალგაზრდობა სისხლიდან
იკლენბა, ამ დროს აღნიშნის სისხსტიკებს და გაუტანლობას
გუნებნაც შეეგებრება და ცდილობს სოფელში დარჩენილი
ყანის მუშები შეუბრალდებლად დაელოდოს. რომ ეს ფაქტია
ამისი მაგალითი. 24 მისს სამშაბაოს, ცა მოიღრუბლა, და-
უშვა საწინელი წვიმა და მას მოყვა ჰაერში ბეკა-ქუხილი.
საწყალმა ყანის მუშებმა მიაშურეს ყანაში მდგარ ღიღ კო-
პიტის ხეს. გავარდნილი მები დეკა ქაჯულს და ერთი ქვეშ
მყოფი ახ. ბარაქაზე მოკლა ხოლო მორარ გლენი პოლიკარპე
ოფლამე, საწინლათ დასახიხრა. როდის ებრახება ხაწყალ
კაცს მოხვეწება მის ტანჯვას დასასრული არ აქვს.

ამარანი მუჯაჭუფლა.

ყველა ითხოვს დაუყვენებლიც და უცვლელით
დანიბეტლოს. ცხადია ყველას უნდა მისი ფსევდონ-
იმი გაზეთში ნახოს. ყველას თავისი საჩრდილი აქვს.
ეს დრო მეტ გამოიძლია. იქნებ ეს ამირანი სიყუ-
ვარულის ვაჟკეთ არის დამპული და თავის სატრ-
ფოს, ვიდრე წერილს გამოავაზენიდა კიდევ წაუ-
კითხა. რას იზამ ერთი და იგივე ბუნება გამოვავანა,
ხუთივე დაგმულურება თუ არ დაბეჭდა. ხუთში
ერთს მოიმაღლიერებდი მანც, მაგრამ უბედურება
ის არის, რომ ეს ამბავი ხრიკეთ-დან ჩამოსულ
მგზავრს უკვე უამბია ჩვენი ვაზეთის რეპარტიორი-
სათვის და როცა ეს წერილების სერია მივიღეთ,
ეს ამბავი უკვე დასტამებული იყო. მოდი შენ ნახე
აქ სამშვიდობო გზა... ვიდრის ერთი კვირა და ატყ-
დნა საყვედურის წერილების „მამანდლიროკვა“-
მიიღებ 4—5 თითქმის ერთ და იგივე შინაარსის
წერილის: „ზანი რეაქტორის მე ანას წინათ ციო-
გაგზანზე დასაბეჭდათ წერადა ამ საზოხდანი შეუმბრა
ლებულა მესისა, რომელამც ორი ცოლმუაღანი კაცი ამ
სხვერდლა ეთხოვთ მამასუსთათ გავხეის ფისტიათ რისთვის
არ სცნათ დინსათ დაბეჭდვას ჩემი წერადა. რათ მაგ-
დებთ ამთვის ბატონო რედაქციამ, თუ მეტ მაგეტეს
არ სცნეთ თქვენს შკითხულს და თანაშემოელს, მაშინ
მე სულ აღარ შეგაჭუხებთ, მაგრამ ვაი არ იქნება კაი.
გთხოვ დაუფრენებამც მამასუსთათ.

დეშთობი პატივისცემით იავგარ ჩიზურდანიძე. (ფსევ-
დონიმი აკაკი წინისწვილი.

ვაი ჩემს დღეს არ ვიცი რა ვქნა და რითი
ავიწროოთ თავიდან პროვინციელთა რისხვა.

(დასასრული იქნება).

მგონი მიცნობთ.

მურზაყანი. (შემოდის მისასხნელ და პეტრეს
მიაუხლოვდება) არა, როგორ გაბედეთ თქვენ ჩემ
გვარის შეურაცყოფა?

ნესტორი. (ვევრდზე) ვაი საწყალო პეტრე
ეხლო კი გამოგოვა წირვა.

მურზაყანი. არა, როგორ გაბედეთ თქვენ და
შეურაცყოფა მიაყენეთ ჩემს ძმისწულს?

პეტრე. ვის ბატონო, მე არ მესმის!

მურზაყანი. ვის და ჩემს ძმისწულს, კნიატენ
მარტლას.

პეტრე. რა ვინდათ, ბ. ჩემვან?

მურზაყანი. როგორ თუ რა მინდა, შე მაწან-
წალავ შენა! არა, როგორ გაბედე შენ ჩემი ძმის
წულის ვაზეთში ჩავლება?

პეტრე. არ ჩამიგნია, ბატონო, და არც ვიცი
მაგის შესახებ არაფერი.

მურზაყანი. შენ იქნება სოფლის ვივინდარ
გგონია, რომ რაც ვინდა ისა სჩამბო და სჯლანბრ
კნიატენა მარტლასზე! არა, როგორ გაბედე მეთქი!

პეტრე. მე არაფერი დამიწერია, ბატონო!

მურზაყანი. (ამოადებს შუბლან გახვოს და პეტრეს
თეს თვალებში მიატრეშს) მაშ ვის ვიის დაწერილია
შე მჯლანბელი, შენა!

ნესტორი. ბატონო, მურზაყან, თქვენ აღელ-
ვებული ბრძანდებით და დაწყნარდით გეთაყუბ
ჯერ გაიგეთ დანამდვილებით და თუ მართლა მ
კიცის დაწერილია, მევე დასაჯეთ.

მურზაყანი. მე უკვე ვიცი ყველაფერი და
წერილიცა. პეტრულა, ეფროსინე, მანუჩარი და
ერთი სიტყვით ყველა ამ ვაგბატონისაგან ყოფილ
გალანძლული. მე პეტრულამ მამამო აყველადფერი.

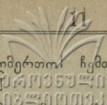
პეტრე. ტყუილია ბ. მურზაყან.

მურზაყანი. როგორ თუ ტყუილია! მატყუარ
და ცრუ შენა ხარ შე ავაზაკო შენა! (ძალან ადვ
ვებუქლა).

ნესტორი. დაწყნარდით, ბატონო მურზაყან.

პეტრე. კიდევც რომ დამეწეროს კნიატენ
შესახებ, ვითომ რა არის აქ ვასაჯავრებელი. გ
ზეთში სწერენ ყველა დიდი პირებისა და საქვეყნ
ადამიანის შესახებ.

მურზაყანი. (გამხებებული მიაგარდება პეტრეს და

უნდა სიღა შემოგვრას) როგორ თუ საქვეყნო, ვინ არის საქვეყნო! საქვეყნო და გათახსირებული შენა ხარ, შე გახრწნილო შენა!

ნესტორი. (შუშა ჩაგვრდება) ბატონო მურზუყან, დაწყნარდით, ანა რა საქადრისია!

მურზუყანი. შუაზედ გავაპობ მაგ არამზადას, მაგას (შიაწვეს ჰეტრეზე).

პეტრე. გზსოვდეთ თქვენ ბ. მურზუყან, რომ ჩემს ბინაზე საცემრათ მომივარდით.

მურზუყანი. (შიაწვეს; ნესტორი ან შუშებს) სულ კბილებს დავამტკრევ შე ვირო შენა. არა, როგორ გაბედე, ვინ არის საქვეყნო, ვინა, სთქვი, თორემ მოვიდა შენი აღსასრული!

პეტრე. (გუან დახვეს კარებასკენ) თქვენ პასუსს მოვთხოვთ ამ ავაზაკური თავდაცემისათვის.

მურზუყანი. (ნესტორს ხელს ჰჭრავს და თავს გაბაშვებს, ხანჯალს ამოიღებს და გაგვიდება ჰეტრეს. ჰეტრე სწრაფათ გაგვრდება კარეთ) რაო, რაო, რა სთქვი! ლუკმა-ლუკმა დაგჩეხავ, შე სალახანავ შენა!

IX

ნესტორი, შემდეგ ეფროსინე.

ნესტორი. ფუ, დასწყევლოს ღმერთმა! რა უნდათ ამ საწყალი პეტრესანა! წაიღე მივეშველო, თორემ ცუდათაა საქმე. ეუბნებოდი ხალხს გადამტკრებ შეთქი, მაგრამ რომ არ დამიჯერა, ნუ თუ ვიღაცა პეტრეზე ვაჭრის და გახრწნილ-გათახსირებულ ეფროსინე მაქინკლის გულისათვის ამ დღეში უნდა ჩავარდეს. (ქუდს დახურავს და მიადის. ამ დროს შემოვარდება ეფროსინე, რომელმაც ნესტორის უკანასკნელა სატყუება გაიგონა და ძაღვან გაგაურებული მივარდება ნესტორს. ეფროსინეს ნესტორი ჰგონა პეტრე ეგვიდაძი).

ეფროსინე. როგორაო, როგორაო, ვინ არის გათახსირებული, შე მაწანწალავ შენა! არა, როგორ გაბედე შენ ჩემი ვახუთში ვაწვრო! (ქვეშა და ქოვავს დაატრეას, ნესტორი გადუბტება; ეფროსინე უკან მისდევს და ურტეპის) შე სასიკვდილივე, შე სალახანავ შენა!

ნესტორი. რა გინდათ ბ. ჩემვან!

ეფროსინე. როგორ თუ რა მინდა! არა, ვის გაუბედე შენ, ვის?

ნესტორი. რა გაუბედე. აღამიანო, გამაგებინე, რაშია საქმე!

ეფროსინე. ეს ვისი დაჯღაბნია, ვისი შე სასიკვდილივე! (გაზუთს ამოიღებს, დაეჭვებს და თვალბუშა მიავრას).

ნესტორი. დიდება შენთვის ღმერთო! ჩემთან რა გინდათ, შე თქვენ რა გიყავით!

ეფროსინე. რა გიყავიო! ამაზედ შენც რაღა უნდა მიყო, შე მჯღაბნელო შენა! გისწავლია რა-ღაცა პრასტი-პრუსტი და ქვეყანა შენი გგონია.

ნესტორი. ბ. რა ნაწიშვეთ, არ შეტყუი!

ეფროსინე. არა, შე ეშმაკის ფეხო. რომ ჩაგიწერია ეფროსინე სოფელი დაველიფო, არა შენ რა წაგაყვლიფე, შე სასიკვდილივე შენა!

ნესტორი. მე არ დამიწერია, ბატონო.

ეფროსინე. (ფუხის პრახუხით) გაწუმდი მეთქი.

ნესტორი. არ დამიწერია.

ეფროსინე. გაწუმდი, მე პეტრეზემ ყველაფერი მიამო.

ნესტორი. ტუტული უთქვამს ბა+ონო.

ეფროსინე. ხმა, კინტი არ დასძრა, თორემ ზედ შუაზედ გაგიხეთქავ მაგ ქარაფშუტა თავს. შენ გგონა უფლის ნათლულთანა გქონდა საქმე, მაგრამ ის კი არ იცი, რომ შე გლავნი ტარტაროზის მონათლული ვარ. ჩემთან ეგრადფრს ვაპყიდი. ისე გაგიხდი საქმეს, რომ დაზღუდებს იწყველიდე. შენ აღბათ ეგრ იცნობ ეფროსინეს.

ნესტორი. ბატონო, ჩემთან რა გინდათ!

ეფროსინე. ხმა გაიკმინდე შეთქი. მე ვიცი ყველაფერი. წაიღე ეხლა ის ხალხი მოვიყვანო, ვინც შენ გააბიბარე და მაშინ ერთად გავგისწორადი ყველანი. (ქოვავს ურტეპის) სულ დაგვალევი წყრო-ულვაშს, თავლებს ამოგწიწნი, სულს ამოგხბი შე მაწანწალავ; შე მშვიერო, გაიძვერავ, რაზ-ბონიკო, შე ლოთო, უსინდისო, მიიმუნო შენა, დამაცადე! (მიადის და კარებში შეჩერდება. ურთს მოუდებს ქოვავს და მიადის) უი, შე სასიკვდილივე შენა!

X

ნესტორი, შემდეგ პეტრე.

ნესტორი. (დაეჭვებული) ფუი, დაწყველოს ღმერთმა, ეს რა ღვთის რისხვა დღდაცაკო ყოფილა! არა, როგორ ტახვიით დამეტავა ეგ ქაჯი ეგა. სულ გამოვტრებიანიდი კაცი, მთელი დავთრები დამიბნია მაგ შეჩვენებულმა მაგან. საიდან სადაო, პეტრემ დაუწერა და მე ქოვავა გადამამტკრია თავზე. რა ფეხი მომტკდა, რომ ამ დღეს ამ მოველიო. აღბათ მოასწავლიდა ვინზე რომ ამ სახლში იმყოფება შენი ვახუთში ჩამწერიო და მომვარდა აღქაჯივით. იმან თავისი გული მოიოხა და პეტრეს მაგვირათ კი გამროზგა. საწყალი პეტრე, კიდევ კარგი რომ ამ შეცდომით ეს ქოვავის ტყაბა-ტყუები მიანც ავაცილინე. წაიღე მიგებნარო იმ საკოდავს, თორემ

ვაპლეთეგენ. ამ კუდიანმა დედაკაცმა რანდენ ხანს გამაჩერა. ვინ იცის აქამდინ რა მოუვიდა საწყალ პეტრეს! (მადის, კარგში შეგუქნება პეტრე, ნარბენა, დადღაღობათ ძლიეს და სუთაჭეს).

პეტრე. მიშველე ნესტორ, დამძალე სადმე, თორემ მთელი ჯარი მამდევს უკან. პეტრუზა მოუძღვება წინ. იმ მურზაყანმა ხომ მთელი ბაზარი შემომარბენინა და ბოლოს რის ვაი-ვაგდასიხთ დავემალიე. აქეთ რომ მოვდიოდი მანუჩარი შემხვდა, პეტრუზას ელაპარაკებოდა. როგორც დამინახა თუ არა პეტრუზამ მაშინვე უთხრა მანუჩარს: „აი, კნიაზო, ეგ არის რაღა ჩვენი თავის მომპრელიო“. გამომენთო, მაგრამ რა ნაირადი მერე იმოტელა ჯოხი უჭირავს რომ კამბეჩის წაქცევს. პეტრუზა და მანუჩარი ფედლაფებს მომდევდენ. მურზაყანიც გაშმაგებული შეძებს და თუ ისიც მომივარდა კიდევ, ნამდვილათ გამისტუმრებენ საიქიოს.

ნესტორი. რა გვიკირს ძმაო, ერთი მტერი ხომ მოგაშორე.

პეტრე. როგორ, რომელი მტერი?

ნესტორი. შენ რომ მურზაყანი გამოგვიკიდა, მეც მაშინვე მიწადოდა წამოსვლა, მაგრამ შემომივარდა ის ფეფოსინე მაქანკალი, მოესწავლებიათ შენი ბინა, და მომეხარდა. იმას მე ვეგონე კორეს-ბონდენტი და იმდენი მიბრაზუნა, რომ სულ ფილტვები ამომაგლიჯა. ქოლგა ვადამამტერია, ძმაო, თავზე ქოლგა. ისე გამთათხა რომ მთელი ოკყანეს წყალზე ვეღარ გამრცხავს. დამეშუქრა, ვინც შენ გალანძღვე გაზეთში, სუყველას მოვიყვანო და მაშინ ერთად გავვისწორდითო.

პეტრე. (რამეღარ გაშტურებუდი უუფრებად) მაშ შენც დაისაჯე ჩემის გულსთვის! საწყალო ნესტორ. მაშ, როგორც ამბობ, ის წუნკალი ეფროსინენც იმ საერთო რაზმს შეუერთდება და ერთად მოიტანენ იერიშს. შენ კი რას გერჩიან, მაგრამ მე როგორ ვადავუჩრე! (ისმის პეტრუზას ხმს: ზაჟალტე, ვაში სიტყუსტეო, კნიაზ მანუჩარ, ზაჟალტე).

XI

პეტრე, ნესტორი, პეტრუზა და მანუჩარი.

პეტრე. არიქა მოდიან! მე კუშეტკის ქვეშ შევეძვრები და ამა შენ იცი, როგორ დიპლომატობას გამოიჩენ. იქნებ ხიფათს ვადამარჩინო. (კუშეტკის ქვეშ ძვრება).

პეტრუზა. (კარს შემოადებს) პაეალტე, პაეალტე, ვაში სიტყუსტეო.

მანუჩარი. (ნესტორს) სად არის ის ვაქმატონი, სად? (ჯოსს ურტყამს ატაყზე).

ნესტორი. ვინა ვნებავთ, ბ. მანუჩარ?
მანუჩარი. ვინა და ის მტერი მტერე. არა როგორ ვაბედა ჩემი შეურაცხველობა!

პეტრუზა. ეჰ, ტუტუცია, ვაში სიტყუსტეო, ტუტუცი. იმან რა იცის, ვის რა ევადრება და რა პატივისცემა უნდა. ვინა თქვენსთანა ჩენნი კნიაზს აწყენინებს საიცი!

მანუჩარი. მაწყენინა და დამაცადოს! (ჯოსს აბრახუნებს ატაყზე) არა, იმას მე ვინმე სალახან ხომ არა ვგონივარ, არა, როგორ გამიბედა მე ვიღაც ლაწირაკმა ასეთი თავხედობა!

ნესტორი. რაშია საქმე, ბ. მანუჩარ, ვინ გაწყენიათ?

მანუჩარი. ვინა და იმ ბუნტოვიკმა პეტრემ არა, რა იმისი საქმეა რომ მე ბუასილი მჭირს თუ ქარები არა, როგორ გამიბედა მეთქი!

ნესტორი. ნუ თუ პეტრემ ეგ იკადრა!

პეტრუზა. იკარდა რომელია, კვდარი ვიროს რომ ნახოს, ნალეხს ააძრობს. ჯიბიდან ფულს ამოგაცილს, ნამდვილი ჯიბგირია, უფლის მადლმა ძალიან ვასაროზგი ეი არის აი ქრისტეს მადლმა არა, როგორ ვაგვიბედათ გალანძღვა, ვაში სიტყუსტეო!

მანუჩარი. ოხ, ერთი ჩამივიარდებოდეს ხელში როგორ მოვეთეჯე, როგორ დავხელავ. მე ვაჩვენებ მაშინ ვინ არის ქარებიანი და ბუასილიანი (ნესტორს) არა ერთი თქვენ მითხარით, რა მის საქმეა მე ქარები მაქვს თუ ბუასილი! იქნება უარესიცა მჭირს რამე. იქნება თქვენ კიდევ ჩემზე უარესი გპირო.

ნესტორი. ღმერთმა დამიფაროს, კნიაზო, რა მერჩით!

მანუჩარი. არა, მე იგი სიტყვაზე ვამბობ, ხომ მართალია?

პეტრუზა. რაზემეიტსა რომ მართალია. (შეხვედრის დასრულება) ახლო კნიაზ, ჩემზე რა დავაწყობი. ჩიხოტკიანიო, მალარია აქვსო, ცოლი მქცევას უპირებსო! ერთი სიტყვით, ვაში სიტყუსტეო, თავი მოშუქრა საქვენოთ რაღა!

მანუჩარი. შა, უყურეთ მაგ არამზადას მაგას არა რა მაგისი საქმეა, მე ცოლი გამეყრება თუ შემეყრება. (ჯოსს ურტყამს ატაყზე) სულ კბილმუნდა დამატერიო მაგ მაშენიკს მაგას.

პეტრუზა. მართლა, კნიაზ, კბილები გაფუხებული აქვს და იაილს უზამთ თუ დაუბლომბავთ (იფიხის).

ნესტორი. რათ გეჯავრებათ ასე პეტრე, ბ. პეტრუზ?

პეტრუზა. მაშ არა და ჩავბროშტავ იმისმა თვის ვახეთქამ. კაცმა საქვეყნოთ თავი მოაქრა, კარკატურწი კარტიკვაში დამხატა და ამისთანა კაცს კილევ ლუბოვნიკობა გავწიო!

მანუჩარი. ვაი, დედი ჩემის ღმერთსა! არა, საღ დაიძალა საღა, ის არამხადა.

XII

პეტრე, ნესტორი, პეტრუზა, მანუჩარი და სირანუზა.

სირანუზა. ქა, პეტრუზ, აქა ხარ? მე კი გუ-ლი გამისქდა და!

პეტრუზა. არა, აქ რა მოგარბენებდა! (მანუ-ჩარს აცნობს ცოლს) კნიაზ ჩესტ იმიუ ბაზნაკომიტ. ნესტა მოი ნასტაიაში ზაკონი ენა.

მანუჩარი. დიდათ სასიამოვნოა. (ხელს აწოტებს) უკაცრავთ ცოტა აღელვებული ვარ.

სირანუზა. რათა, კნიაზ, ვინ გვაჯავრათ?

მანუჩარი. ვინა და იმ უსინდისო პეტრემ.

სირან. უი, დამიდგეს თვალები! ნუჟეული უქვენც აბიდა გავამათ? თქვენ რაღა დავიწერათ, ნიაზ?

მანუჩ. თავი მომჭრა მაგ სალახანამ მაგან. ეს არეგი აქვსო, ეს ბუასილიო, ოპ, მე ვაჩვენებ იმას ჟირი!

სირან. (გააკვირებს) ქა, უი მომიკვდეს თავი, გურეთ იმ მასხარას ეს რა უქნია! ქა, ეს ბუასი-ლი რაღა დასაწერი იყო!

მანუჩ. (მუხასლოდებს სირანუზას და ჩახველებით) რა, ქალბატონო თქვენ მართალი კი არ გეგო-ლი. სტყუის ის შარლატანი ისა. პირიქით მე გავცემარწილი და იმეღია თქვენც...

სირან. (პეტრუზას) ქა უსურებ ამ საკლობასეს როგორ მეარსიყება!

პეტრუზა. (წუმით ცოლს) ხმა ვაიკმინდევ. (მანუ-ჩარს) ვა, კნიაზ ძალიან უღივიტელნი რამეა იმ ღვლის მადლი. არა საღ დიკარგა ის ინდაურე-ნის მამასახლისი ისა. მე დავინახე კნიაზ რომ ჰრავ სახლში წამოვიდა.

მანუჩ. (ნესტორს) ნუ თუ თქვენ არ იცით, დ არის ის ავახაიკი

ნესტორი. ღმერთს გეფიცებით დილის აქეთ მინახავს.

პეტრუზა. ახ ერთი უნდა ვნახო რომ დავაჯ-უგედიდან და სულ ნაკლული ტკივით ვაჯან-რო.

ნესტორი. ბ. პეტრუზ, თავი დანებეთ იმ სა-

წყალ პეტრეს, რას ერჩით. ტყუილათ აბრალბით იმას. იმისი დაწერილი არაფერია. უნდა დაგვიწინე-რი ბიქია, რომ ქიას არ ვასრეს, ღმერთს გეფიც-ცებით. აი ესნა როგორც თქვენ კუმეტკაზე ზი-ხართ და კუმეტკა თქვენ ხმას არ გცემთ, ისე პეტ-რეს ზედ რომ დააჯღეთ არაფერს გეტყვით. (პეტრე კუმეტკას ქვეშადას თვალებს უხრავლებს და ანაშნებს, რომ გაწუდეს ნესტორი).

პეტრუზა. ძმაო, შენ ძალიან ადევატობ იმის მიგვირავთ, ეტყობა თავის პივერნიათ დაუყენებინარ. ნესტორი. მე სრულ სიმართლეს ვაღვიარებ.

მანუჩ. რას ჰქვია სიმართლე! როგორ, იმან ქვეყანა დათათხოს, ეს არის სიმართლე!

სირან. აი, ისე მართლთა იაროს იმისმა სიყ-მემ, როგორც ის ჩვენთან მართალია.

XIII

იგივე და მურხაყანი, შემდეგ ვეროხინე.

მურხაყ. (შემოსვლისთანავე შეჭვივრებს) საღ არის ის ვაჰბატონი საღ? ცხვირი უნდა მოეჭრა რომ ქვეყანაში თავი ველარ გამოყოს.

პეტრუზა. აი ვაღღერებელი ღმერთმა, კნია-ზო, ნამდვილია, ახია უფლის მადლმა!

მურხაყ. (ნესტორს) მითხარით ენლავე საღ არის.

ნესტორი. არ ვიცი ბატონო!

მურხაყ. (ხმა მადლა) მითხარით მეტი!

ნესტორი. ახირებულია თქვენმა შშემ! არ ვი-ცი ბატონო, რა გითხრათ!

მურხაყ. არ მეტყვიეთ, მაშ მე მოვნახე. სულ ლუკმა-ლუკმა ვაქცევ იმ ბუნტოვნიკს იმას. (ქებას გამაგებულ და უნდა კუმეტკას ქვეშ შეინახავს პეტ-რეს. თვალბებს ბრიალით დასაშტერდება კუმეტკას).

პეტრუზა. (შეშით მიიფურტება, კუმეტკაზე თით-ქმის ადარს სჩანს და წაბურტყულებს) კაცო, რატომ ასე სუმაშენივით მიყურებ, რა უნდა ჩემვანი!

მურხაყ. (ხანჯალზედ ხელადაბუეო კუმეტკასის-ქმ გაქაქება).

მანუჩ. (მივარდება კუმეტკასთან ჟოხით) აი, შე რაზბონიკო, საღ იმაღები საღ!

პეტრუზა (ჟეირის) მიშველევეთ, მიშველევეთ!

სირან. კნიაზ! (დაკვივებს და ღონე მინდიდა დაეშვება სკამზედ. პეტრე რა დაინახეს აუღივებულ გან-სადელეს ააწვეს, კუმეტკა გადმობრუნდება, პეტრუზა იატკაზე დავარდება და კუმეტკა თავზე დაეშვება. პეტ-რე უღამო სასწრაფოთ ვაჯარდება კარებში. მანუჩარი და მურხაყანი ყვირილით გაშოკებულან პეტრეს, ნესტორი იცინის. შეშინებული პეტრუზა ბოლოს კონს მოგა,

მკვამ შიშით ყურ განძრეულა. მას გონია თავად მურ-
სახანი ადგია თავზე და მოკვლას უნებრებს. უვირის: მი-
შეველეეთ, მიშეველეეთ! სირანუშა განს მოფა, ადგება
და ზეტრუხსთან მიდის სსშეველათ. უნდა კუშუტკა აი-
ღოს და ზეტრუხა განთავსიფუფოს).

პეტრუხა. (უვირის) კნიაზ, პაქალიეიტე მოი
სირანუშ. (უცემ შემოფარდება ეფროსინე და ანემ
ნესტორს).

ეფროსინე. აი, შე სალახანავ, შენაი

ნესტორი. ჩემთან რა გინდა! აი თქვენი დამ-
წერი საღ ბობღავს. (აწვერებს ზეტრუხსაზე ეფროსინე
მიფარდება, სირანუშას ხელსა ჰკრავს და გვერდზედ გა-
დააკვებს. დაჭდება კუშუტკაზე და აწადრებს).

ეფროსინე. ჰე, ჰე, ხომ გაცდე ხელში შე
ძალო შენა!

პეტრუხა. (უვირის) მიშველეეთ, მიშველეეთ!
სირან. (ეცემა ეფროსინეს და სუველოში სწვდება)
არა, ვის ახრბობ, მე უნამუსო შენა!

ეფროსინე. (სირანუშას) უნამუსოცა და გარ-
ყენილიც. (პეტრუხას ზეგადან, კუშუტკასზე, შიქნება
სირანუშას და ეფროსინეს ჰვდობა. ნესტორი სიდა-
ლით გვდება. ზეტრუხა თითქმის აჭედატება, თვალები
დაჭეკრული აქვს და უვირის: „მიშეველეეთ, მიშეველეეთ!
კნიაზ, აფსუსა სირანუშას დაქრეიება“. სირანუშა და
ეფროსინე თმებს აგვეჯუნ ერთმანეთს და ამისე უვირა-
დი: უნამუსო, გაუფტებულა. ზეტრუხა უვირის: „მიშე-
ველეეთ, მიშეველეეთ!“ აჰ აურ-საყრის დრს ეშუება
ფარდა.

ფ ა რ დ ა .

გოგია.

სნეულთ

ნებადართულია ქრისტიანთა, სამონ.
არაჲ: ნაშე: სახე: შტრე № 9796

დასუსტმებს

სპერმინი

ნ. ნ. ივანოვის ლაბორატორია მოსკოვში.

თუ თქვენ

მოქანცული ხართ ფიზი-
კური ან გონებრივი შრო-
მით, ნერვები აშლილი
გაქვთ, ესა თუ ის სნეულება გვირთ-**გულს ნუ
გავიტხმთ!** სპერმინი მოგანიჭებთ სასურველ დახმარე-
ბას. არ შეიძლება მას ვუწოდოთ წამალი სნეულის
რომელიმე ადგილობრივ ავადმყოფობისა, არაჲ ეს
არის სრულიად უვნებელი რამ—ეს არის სიკოცხ-
ლის ცენცია, ეს არის ძალო-ლონის წარმომშობი.
იგი ჰმოქმედობს სისხლის შემადგენელობაზე, გადა-
ახლისებს მას და სწემნდავს მას დაძველებულ მივე-
ნებელ ნაწილებიდან. როდესაც სნეულებისა თუ
მოხუცებულობისაგან დაავადებულ ადგილას მოჰხვე-
დება სპერმინი, რომელიც ჩვენს ჯანსაღობას სდა-
რავლობს, მაშინვე იწყებს ნაყოფიერ მოქმედებს
დაზიანებულ უჯრედების გადასახლისებლად, აწვე-
დის მას ახალ სისხლს, ახალ ძალოს, და სნეულე-
ბის წინააღმდეგ საბრძოლველ საშუალებასა ჰმა-
ტებს. ექიმებს და დადასტურებს, რომ სათესლე ძავე-
ბის გამონაერთი უებარი წამალია: სიმერიტ გამო-
წვეულ უღონობისა, სისხლ ნაკლებობისა (ანემია),
მძიმე ავადმყოფობის შემდეგ ნერვების აშლისა, და-
ქანცულობისა და სქესობრივ უილოჯობისა, დამპალ
კიებისა და ჩუკუნების შედგვისა, სიგამხდრისა, სი-
დამპლისა, სქესობრივი სისუსტისა, წყალმანკისა,
გულის სნეულებისა, შაქრის ავთამყოფობისა, ქა-
რებისა, ნიკრისის ქარებისა. **ექიმებისა და ავად-
მყოფთა აზრი სპერმინის თაობაზე უფასოთ ემ-
ზავებმათ.**

მოითხოვეთ ყველა აფთიაქებსა და სააფთიაქო
მაღაზიებში. ფასი—1 ფლაკონი—2 მან. 40 კაპ.
ფასდადებით ვეზუნით ღირებულების 1/3 მითებისსა,
შეიძრება ფოსტის მარკებითაც. მთავარი საწყობი
პროფ. ახელედიანის აფთიაქში, თფაღასია, გოლფ-
ფინის ჰროსპექტი № 41, დასაკვეთად მიჰმარეთ
მთელი კავკასიისთვის წა-მომადგენელს ნ. გ. ახო-
ბაძეს, ტფაღასი, გოლფაინის ჰროსპ. № 41.

მიღებული გვაქვს სამადლობელი წერილები
აუარებელ პირთაგან, რომლებიც სრულიათ გამო-
აჯანმრთელა ჩვენმა სპერმინმა, წერილების დახე
შეიძლება გ. ახობაძესთან.

დასავლეთ სახარტიველურს

მევენახეთა საზოგადოება

„კლემენტინის ული“

ნ ივლინიდან დაიწყო

ღვინით ვაჭრობა

რაქა-ლენხუმას (ყოფიანის), სვირის, ქართლის და
სხვა ღვინოები. **ოლგას ქუჩა. სახლი № 8.**

გაიხსნა ახალი აფთიაქი ვბრლამ აზველედანიისა.

შუშუნა

ჩვენი გემო

კვანძი

„ჩვენი გემო“-ს ქარხანა გადავიდა ჩერქეზოვის ქუჩაზე № 38.

კვასი მზადდება ზირველ ხარისხიან მასალისაგან და ნაღული წყლით. სისუფთავე ქარხანაში სუფთ-სოფით დაცულია. ამზადებს დიდი ხნის დავეარებულა და ზრექტივის მქონე მოსულებ. გემო და სუნი მეტათ სსსამოყენო აქვს.

ვისაც სურს დალიოს ნამდვილი პურის კვასი. მოითხოვოს ყოველგან ჩვენი გემო“ და არ აღრაონ ის სხვა ფირმებში. კვასი „ჩვენი გემო“ ქიმიურ ლაბორატორიისაგან გასინ-ჯული და მოწონებელია.

1 მაისიდან ქალაქ თფილისში გაიხსნა ჟურნალ-გაზეთების კანტორა

„განათლება“

ჯერ-ჯერობით აგენტებს გაეგზავნება შემდეგი გაზეთები: „თანამედროვე აზრი“, „გემა-კის მათრაბი“, „თემი“, „თეატრი და ცხოვრება“, ქუთათური „ახალი კვალი“, „კავკასკოვ სლოვო“, „თბილისის ლისტოკი“, „ორიზონი“, „მშაკი“ და „ხათაბალა“.

აგენტები ვალდებულია მთელი თვით დაკვეთილი გაზეთების ფასი წინა-წინ გადაიხა-ღონ. წინააღმდეგ შეთანხვებაში გაზეთები არ გაეგზავნებათ.

ფული და წერილები უნდა გამოიგზავნოს შემდეგი ადრესით: Тифлиς, почт.-ящ. № 96, Сильвестру Р. Таварткиладзе

კანტორის ადრესი: ოლგინსკაია, № 6.

იყიდება გასული წლების ჟურნალები:

- 1) „გემაკის მათრაბი“ 1908 წ. 34 ნომერი 2 მ. 50 კ.
- 2) „გემაკის მათრაბი“ - 1909 წლ. 34 ნომერი 2 მ. 50 კ.
- ორივე წიგნი ერთად მშვენიერი ყლით ელირება—6 მან.
- 3) „მათრაბი“ 1910 წლის 33 ნომერი—2 მ. 50 კ.

- 4) „აღმანახები“ 1909 წლის 10 ნომერი—50 კ.
- პროვინციაში მსურველთ გაეგზავნება ჩვენის ხარჯით ვინც წინ და წინ გამოგზავნის ფულს ან ფასდადებით გაიწერს.
- ადრესი: Тифлиς, Типография Шрома, Теофилу Болквадзе.

გთხოვთ პირადათ დაწვრილდეთ.

ინტენციონალ დაბეჭდვით

ორი ღამეცროზი.

ქართული
ბიბლიოთეკა

ძალადობა.